63ste Jaargang No. 5165 — DAGBLAD — Zaterdag 19 Juli 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad Adres: Conscientiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14 Oranjestad; tel. 38

Lake Success:

Het rommelt weer in de Balkan

Franco was kwaad

LAKE SUCCESS.

Er kwam een einde aan het Balkan-debat bij de beraadslagingen van de veiligheidsraad en ging onmiddellijk over om verder te beraadslagen over de gedetailleerde plannen van de Amerikanen en de Russen. Het was de Franse delegaat, Alexander Parodi, die een eind bracht aan al de debatten, door zowel aan Griekenland als Albanië, Bulgarije, Joegoslavië te vragen om mede te werken en hun goede wil te tonen.

Alle vier getuigden het probleem op vredelievende wijze te zullen oplossen. Parodi gaf zijn voldoening te kennen en wees erop, dat het beter is dan elkaar te beledigen. Dr. Lange de voorzitter, zeide dat men eerst zou stemmen over het voorstel van Amerika om semie-permanente commissie van toezicht te plaatsen aan de Noordkant van Griekenland. Faris Al Khoery van Syrië probeerde om enkele voorstellen te doen die voor allen aannemelijk zouden zijn, omdat men niet meer op een dode punt zou lopen. De raad stemde toe in het voorstel van Amerika om nu alle andere quaesties maar ter zijde te laten en eerst de Balkan quaestie op te gaan lossen. Men zal de volgende week 5 vergaderingen aan besteden.

WAT FRANCO ZEGT.

Franco beweerde gisteren in Madrid, dat de pers en de radio onder dictatorschap staan en dat wel op tyranieke wijze van hun eigenaars. Hij voegde hieraan toe, dat de politiek in vele landen in handen is van een kleine groep en onder de logemacht valt die instructies geeft voor haar mensen in de regering werkzaam. Over de monarchisten sprekend, maakte hij onderscheid tussen de eigenlijke monarchisten, die altijd achter hem hebben gestaan en de hovelingen, die helemaal verfranst zijn (Madrid, (AP) 18.7).

SENORA PERON.

In Lissabon hield Mevrouw Peron een persconferentie in Hotel Aviz, waarbij zij vertelde, dat het nog niet zeker is of zij naar Londen gaat, daar dit voornamelijk van haar gezondheid zal afhangen. In Parijs zal daarover beslist worden. Het volk van Argentinië en ik zelf ook houden heel veel van Engeland en het Engelse volk.

Zij begon over zichzelf te spreken en zeide dat zij het nu tamelijk goed maakte nadat zij eens goed rust genomen had. Zij zeide nog: „Ik ben geen politicus. Ik wil alleen maar de tolk zijn van de goede wil van Argentinië, voor het volk van Europa. Ik zal alle volkeren bezoeken waartoe ik in staat ben. Omdat ik de vrouw ben van een staatshoofd, is mijn visite natuurlijk officieel.

Ik ben de boodschapster van de goede wil en speciaal sprekend tot de vrouwelijke journalisten zeide zij dat deze altijd bezield moeten zijn van goede wil, want zij helpen zij mede om de oorlogen tussen de volkeren te vermijden.

Toen zij over Italië kwam te spreken, verklaarde zij persoonlijk onder de indruk te zijn van het hard werken van het Italiaanse volk. Het volk verlangt goede orde; maar het meest van alles was zij onder de indruk van de audiëntie bij Z. H. de Paus.

Zij denkt een dag of vier in Parijs te blijven, waar dan plannen gemaakt worden voor de verdere reis. Zij zal ook nog naar Brazilië en Uruguay gaan. Aan de journalisten vertelde zij over de sociale hervormingen, die haar man in Argentinië heeft ingevoerd. Deze waren van een verstrekkende aard en hebben het levenspeil van de arbeider omhoog gebracht. Tenslotte vertelde zij nog dat zij iedere dag telefonisch contact met haar man heeft (Lissabon, (AP) 18.7).

VETO VAN TRUMAN.

Truman heeft zijn veto uitgesproken over de nieuwe wet voor de inkomsten belasting. Het huis is van plan deze wet toch door te voeren, ondanks dat Truman zijn veto erover uitsprak, maar er wordt aangenomen, dat de senaat de president zal bijvallen en zodoende de wet zal laten vallen.

Voorzitter Taft vertelde, dat men erop aan wil dringen dat er vandaag over de veto gestemd wordt. Het huis overstemde de wet met 299 tegen 108 stemmen, zodat 28 stemmen méér waren dan noodzakelijk, want twee derden van het aantal stemmen is nodig voor een wet, die door een president van een veto is voorzien. Men meldt ons nog dat in het geheel 63 democraten meededen met de 236 republikeinen (Washington, (AP) 18.7).

VRIJHEID VOOR BRITS INDIË.

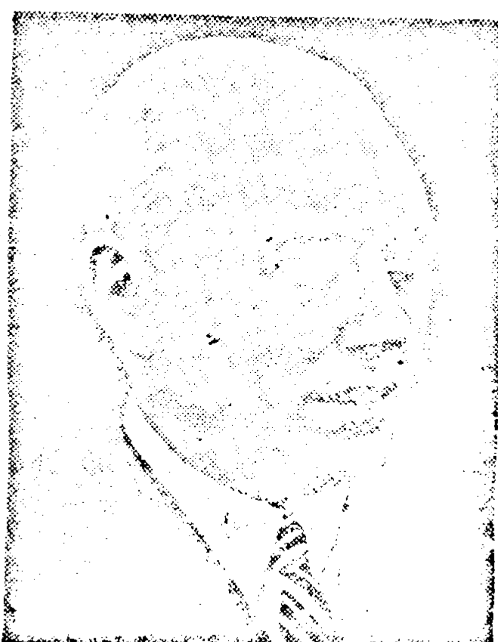
Koning George ondertekende de onafhankelijkheidswet voor Brits Indië. Hiermede is formeel een eind gekomen aan de Britse souvereiniteit over dat land en wordt dit land op wettige basis verdeeld in twee staten. Geheel Brits Indië telt momenteel 400.000.000 inwoners (Londen. (AP) 18 7).

PALESTINA.

De Britten gebruikten tegen 5400 Joodse immigranten aan boord van een vluchtelingenschip, dat de kust van Palestina trachtte te bereiken, traangas en rookbommen. De mensen zullen worden overgebracht naar de kampen in Cyprus.

OPVOLGER VAN TRUMAN.

Truman heeft een speciale wet getekend, waarbij de voorzitter

SCHERMERHORN.

Maker van Linggadjati.

Joseph Martin, republikein, hem zal vervangen indien dit eventueel nodig mocht zijn.

TENNIS.

Doris Hart en Patricia Todd van Amerika versloegen in de finale van het dames dubbelspel op het Franse internationale tenistournooi te Parijs het duo Jeanne Ganon en Jeanne Quertier met 10—8 en 6—2 (Parijs, (AP) 18.7).

ALARM IN JERUSALEM.

In Jerusalem klonken de alarmsirene in verband met een aanval van ondergrondse strijders (Jerusalem, (AP) 18.7).

PERICLES.

De AP-dienst zendt ons het volgende bericht uit Puerto Monte in Chili. De boot de „Pericles" zou daar met veel averij zijn binnengelopen. De averij werd opgelopen bij een eiland Maxima.

De Chileense autoriteiten verleende hulp aan het schip, het was op weg naar Montevideo (Puerto Monte, (AP) 19.7).

Het kantoor van de K.N.S.M. vertelde ons, dat men een telegram had ontvangen uit Valparaiso, doch dat het schip op eigen kracht naar de haven stoomt. Het valt dus nog al mee. De oorzaak zou een aanvaring zijn.

het nieuws van vandaag

Het wordt nu toch werkelijk critiek in Indië. Er is wapengekletter. Telkens weer worden de voorwaarden besproken, waarop Nederland rustig en verantwoord kan zeggen „ja", doch dan blijkt de volgende dag weer, dat de Republiek het niet begrijpt, het anders uitlegt of het maar gedeeltelijk kan aannemen. Nu is het punt van de gezamenlijke gendarmerie aan bod. Het lijkt dat de Nederlandse regering volkomen genegen is om autonomie te geven, doch het wil de rechten van de mensen in en buiten de republiek veilig stellen. Het kan niet zo maar weglopen en wanorde achterlaten! Er zijn zoo schreef de commissie generaal, redenen om bang te zijn voor represailles in de republiek tegen politieke tegenstanders, het recht van 10 duizende ambtenaren moet veilig zijn, de ambtenarenbond heeft daar veel werk, de buitenlandse bezittingen moeten teruggeven worden, de verwoestingen moeten hersteld of vergoed worden, nationalisatie van fabrieken en industrieën gaat maar zoo niet. Hoe jammer dit alles.

Laat ons goed begrijpen dat het geen zin heeft, om Curaçao en zijn de problemen hier met Indië in verband te brengen. H. M. de Koningin, de Ministers, de parlementaire en de departementale commissie hebben laten zien, dat ze Curaçao willen geven wat het toekomt, de practische uitvoering is bezig, het voorstel tot wijziging van de staatsregeling mocht van critiek voorzien worden. Oost is niet West, een millioenenland en onze eilanden verschillen natuurlijk in structuur en moeilijkheden.

In Nederland zullen velen bidden, dat de oorlog toch niet mag uitbreken. Er is nog de achtergrond van de geschillen over de politiek t.o.z. van Indië gevolgd. Deze week hoorden we nog Winkelman Gerbrandy e.a roepen, om een einde te maken aan Linggadjati. We zien hoe een figuur als Alberse de regeling van Linggadjati tegen de grondwet oordeelt. Verder zijn er de moeilijkheden of de overeenkomst wel die van arbitrage toelaat, wel die van arbitrage bij het internationaal hof van justitie dat staat er in, doch andere arbitrage acht men uitgesloten. Over dit punt lezen we juist het volgende:

„Ook de gedachte om arbitrage in te roepen over minder dringende punten, die daarvoor vatbaar zijn, acht prof. Romme, onjuist. Over voorstellen, die apert in strijd zijn met Linggadjati en die ons daarenboven in botsing zouden brengen met de Grondwet, kan arbitrage niet aan de orde komen."

Nederland wil geven, doch het kan niet geven als het niet zou weten dat de mensen in de Republiek niet vrij zouden kunnen ademen, noch ook de Republiek niet genegen zou zijn de eigendommen van buitenlanders te respecteren.

In Lake Success werd het toch nog een vreedig debat, de gehele volgende week zal wel over de Balkan gaan, daar op de Noordgrens van Griekenland ontmoeten Oost en West Europa elkaar.

Nieuws uit Indië

Wapengekletter in Indie

Kwam er een ultimatum voor 19 Juli? Verzoek om arbitrage

HET WORDT STEEDS SPANNENDER.

De rede van minister-president Sjarifoeddin, werd te Batavia verkeerd begrepen. Door de onjuiste vertaling zou men moeten denken, dat de republiek alle Nederlandse voorstellen verworpen heeft. In werkelijkheid is alleen de eis tot staking van de vijandelijkheden voor 16 Juli (wellicht is bedoeld 19 Juli — Red.) middernacht, verworpen.

Sjarifoeddin verklaarde dat de republiek 24 uur uitstel vroeg, doch tijdens een vergadering van het republikeins kabinet werd een Nederlands telegram ontvangen dat het uitstel niet aannemelijk is.

Sjarifoeddin verklaarde verder dat de republiek redenen moest op de mogelijkheid, dat Nederland tot geweld overgaat.

De Britse en Franse consulsgeneraal ondersteunden het verzoek tot uitstel. In een nota van Dr. van Mook aan Sjarifoeddin, eiste eerstgenoemde de terugtrekking van de republikeinse troepen, te beginnen uiterlijk 19 Juli, waarbij de republikeinse troepen zes mijl binnen de demarcatielijn dienen te blijven. Dit moet klaar zijn op 21 Juli.

Een brief van Sjarifoeddin aan van Mook hield in dat de republikeinse politie bij mogelijke technische bezwaren, de hulp zou komen inroepen van de Nederlandse regering.

Gani verklaarde aan de pers, dat indien er geen basis gevonden wordt voor verdere onderhandeling, de republiek waarschijnlijk arbitrage zal inroepen bij de veiligheidsraad van de Verenigde Landen of bij een andere mogendheid.

Dr. Soebandrio, een generaal van de Indonesische republiek, verklaarde dat het voorstel van de gezamenlijke gendarmerie is ingegeven door de plantage-eigenaars. Verder zeide hij dat de druk uitgeoefend door Engeland en de Verenigde Staten, niet de bedoeling had om Indonesië te laten capituleren, doch om overeenstemming te bereiken. Een overeenstemming zou Nederland en Indonesië en de hele wereld ten goede komen, want Indonesië geeft de mogelijkheid een wereldmarkt te worden.

De Indonesische vakcentrale Sobsi richtte een oproep tot alle arbeiders over de gehele wereld om Nederlanders in alle havens, vliegvelden te boycotten ingeval Nederland de Indonesische republiek gewapend aanvalt en een koloniale oorlog ontketent. Dit bericht stamt van de „Agence France Presse".

ANETA OCHTEND EDITIE.

De ochtend editie van Aneta meldt ons, dat de mogelijkheid van arbitrage volgens Gani in het kabinet van Djokjakarta besproken is. Men weet nog niet of een beroep zal gedaan worden op het internationale hof van arbitrage op de Verenigde Landen dan wel op een of andere mogendheid. Gani zal morgen naar Djokjakarta terugkeren en zal Tamzial hier in Batavia achterlaten om de besprekingen voort te zetten.

Ofschoon de republiek het antwoord van Woensdag onvoldoende acht, valt de eindbeslissing toch bij de Nederlanders.

De consuls van Engeland, Frankrijk, Australië en China hebben aan de republiek Vrijdag aangeraden om de voorstellen van de Nederlanders aan te ne-

men. Deze raad werd gegeven nadat Sjarifoeddin voor de radio geweest was. Sjarifoeddin verklaarde toen dat het aan de wereld duidelijk is, dat Nederland niet van plan is geweld te gebruiken. Hij wees erop dat men weer op het dode punt was gekomen en verklaarde zich te realiseren wat dit betekent, maar verklaarde ook bereid te zijn een vrede's volle atmosfeer te scheppen, waarin Nederlanders en Indonesiërs samen kunnen beginnen aan de opbouw van Indonesië.

De vice-premier Setiadjit verklaarde optimistisch te zullen blijven tot het eerste schot valt.

In Amsterdam bracht Dr. Soebandrio, de secretaris-generaal van het Indonesische informatiebureau het succes van het plan Marshall in verband met een vredevolle oplossing in Indië. Hij stond op het punt naar Indië te vertrekken. Hij wees op de mogelijkheid dat Indonesië en de rest van Azië als wereldmarkt.

Een telegram uit Batavia meldt dat de republikeinse strijdkrachten sinds Februari tot Juli 879 keer tegen het bevel om het vuren te staken zijn ingegaan. Het aantal inbreuken op de overeenkomst is meer dan 1000. De Nederlanders hebben iedere dag 1 gevallene te betreuren (Aneta, 18.7).

TOESTAND PRECAIR.

Uit Java meldt de A.P.-dienst, dat een vertegenwoordiger van de premier A. K. Gani zeide, dat de Indonesische republiek aan de Franse en Engelse en Chinees consulaten gevraagd heeft, om een oorlog te voorkomen.

Reeds had de premier Sjarifoeddin in een radiorede gezegd, dat de republiek bereid is te stoppen met vijandelijke actie en onvriendelijk wijze van doen, daar de Nederlanders verlangend blijken de zaak op vredevolle wijze op te lossen.

De rede werd over alle radiostation van Indonesië uitgezonden.

Hij stelde ook voor om de hongerblokkade die men toepast op de steden voor Nederlanders bezet op te heffen.

Het kwam juist op het ögenblik toen het leek of de onderhandelingen zouden worden afgebroken toen men niet klaar kon komen over de machten in de tussentijdse regering.

De Nederlanders voorspelden dat de vijandelijkheden nu bij het weekend zullen beginnen, want Sjarifoeddin zou alle voorstellen verworpen hebben, er wordt meer spanning aan de fronten gemeld terwijl het Indonesische nieuwsagentschap meldt, dat de Nederlanders geschoten hebben op een dorp Bandjaran tien mijl ten Zuiden van Bandoeng. Er zouden 210 schoten zijn gelost.

De beschieting duurde drie uur en veroorzaakte veel schade. Een andere bericht van de Republikeinse kant meldt een treffen bij Blodjomg Malakka een plaats bij Bandoeng. (Batavia, 18 Juli (AP))

26 Juli

De „Curaçao-dag" 26 Juli zal ook naar we vernemen dit jaar niet ongemerkt voorbijgaan.

W E S T - - E N D

Zaterdag 7 pm-Zondag 10.30 a.m. & 8.30 p.m.
Een aangrijpende film van ge weldige dramatische kracht
„THE RED HOUSE"
Edward G. Robinson - Lon Mc Callister
Een man die uit tot krankzinnigheid gewordеn afgunst het meisje trachtte te doden, dat hij niet het zijnde mocht noemen
fl. 1.25 fl. 0.75 Kinderen geen toegang

ZONDAG 4.30 p.m.
Begin van de serie met 12 episoden
„King of the forest rangers"
Larry Thompson - Helen Talbot
met de eerste 4 episoden
Actie van het begin tot het einde. Een film die iedereen moet zien.
fl. 1— fl. 0.50 Kinderen halve prijs

ZATERDAG 9 p.m.
James Dunn en Mona Freeman in:
„THAT BREENAN GIRL"
[La inocente pecadora]
met:
William Marshall - June Duprez
Geschiedenis van een meisje wier leven verwoest dreigt te worden door de zelfzucht van een ontaarde aan drank verslaafde moeder
fl. 1.25 fl. 0.75 Kinderen geen toegang

ZONDAG 6.30 p.m.
John Wayne en Gail Russell in:
„Angel and the badman"
[El angel y el malvado]
Een verhaal uit het Westen, dat U grijpt met zijn practige figuren met hun lichtontvlambare gemoederen en hun ongebreidelde hartstochten.
fl. 1.25 fl. 0.75 Kinderen halve prijs

Professor Aalberse over Linggadjati

„Wijziging van de Grondwet nodig".

Oud-Minister Prof. Mr. P. J. M. Aalberse (RK) wijdt in „Brabantsch Nieuwsblad" een beschouwing aan het accoord van Linggadjati. Prof. Aalberse bepaalt zich tot de strikt staatsrechtelijke zijde van de overeenkomst en betoogt, dat het niet kan worden aanvaard dan na herziening van de Grondwet. Dit betekent, dat er dus in beide Kamers van de Staten-Generaal een tweederde meerderheid vóór moet zijn.

„Daar is vooreerst al artikel 1 van de Grondwet, luidende: „Het Koninkrijk der Nederlanden omvat het grondgebied van Nederland, Nederlands-Indië, Suriname en Curaçao."

Er is wel gezegd, dat dit artikel alleen geografische betekenis zou hebben, maar terecht heeft prof. Struycken hierop geantwoord: „De Grondwet is geen leerboek van geographie, maar van staatsrecht."

In de omvang van het Koninkrijk der Nederlanden kan dus geen wijziging worden gebracht, zonder wijziging van dit Grondwetsartikel.

Zeker, Struycken geeft wel toe, dat volgens de volkerenrechtsgeleerden wijziging van het grondgebied kan plaats hebben bij verdrag met een andere mogendheid, omdat bij internationale rechtsvorming met de nationale competentiesfeer geen rekening zal behoeven gehouden te worden. Maar buiten verdrag — meent hij — „zal dus in deze gebiedsdelen een verandering waarmede de omschrijving van art. 1 gemoeid is, slechts met medewerking van den grondwetgever kunnen plaats hebben."

De overeenkomst bestaat uit drie punten, zo vervolgt schrijver:

1. erkenning, dat de regering van de republiek Indonesië de facto het gezag uitoefent over Java, Madoera en Sumatra;

2. vestiging van een souvereine, democratische staat „De Verenigde Staten van Indonesië";

3. vestiging van de Nederlands-Indonesische Unie.

„Wie deze drie punten onbevangen overziet, de waarheid niet wil omsluieren; maar eerlijk zeggen, kan niet anders dan tot deze practische conclusie komen:

Het begint met de erkenning van de Republiek Indonesië. Er wordt wel gezegd, dat die erkenning alleen betreft het de facto (d.i. feitelijk, dus niet juridisch) uitoefenen van het gezag over Java, Madoera en Sumatra (wat feitelijk niet eens waar is), maar uit het vervolg blijkt, dat die erkenning voorop gezet wordt, omdat in de verdere artikelen en in het gehele compromis de Republiek als een zelfstandige, souvereine staat met het Koninkrijk der Nederlanden onderhandelt en een tractaat afsluit als volkomen gelijkwaardige tegenpartij.

Daarom laat art. 1 van de Grondwet de aanvaarding van art. 1 van het compromis niet toe. Zij zou betekenen de afscheiding van Java, Madoera en Sumatra van het Koninkrijk.

Derhalve kan dit compromis alleen door de Nederlandse regering worden aanvaard, wanneer eerst art. 1 van de Grondwet zal zijn gewijzigd.

„Natuurlijk zullen ook verschillende andere artikelen van onze Grondwet moeten worden gewijzigd, omdat zij de verhouding van Nederland tot de overzeese gebieden regelen, maar toch is het bezwaar uit art. 1 van de Grondwet voortvloeiend, ernstiger, omdat het principieel, fundamenteel is.

Zeker, er zijn nog wel andere artikelen, namelijk die, waarin de Grondwet de staatsrechtelijke positie van den Koning regelt. Het is duidelijk, dat ook deze niet geheel ongewijzigd kunnen blijven, wanneer Nederland dit compromis zou willen aanvaarden.

Maar ook verder zal Grondwetsherziening nodig zijn om de voorgestelde Unie — de Nederlands-Indische Unie — in ons staatsbestel in te voegen en haar organen een grondwettelijke basis te geven."

De voorgestelde Unie zal bestaan uit twee afzonderlijke, gelijkgerechtigde, souvereine staten zo betoogt Prof. Aalberse verder. De Unie zal eigen organen hebben. Welke wordt niet gezegd, maar vermoedelijk een Ministerie en een Raad. Uit de opsomming der „gemeenschappelijke belangen" leidt schrijver af, dat er vijf ministers komen: van Buitenlandse Zaken, Defensie, Financiën, Econ. Zaken en Culturele Zaken.

„Zij worden benoemd, niet door den Koning, maar door de twee regeringen van de landen, die de Unie vormen, waaraan ze vermoedelijk verantwoordelijk zullen zijn". (Ook aan de Unie-Raad?)

De decreten (van deze Raad?) zullen worden „genomen" „in naam des Konings". Dus zoals er thans recht gesproken wordt „in naam des Konings". Ze worden dus niet door den Koning „genomen".

Hieruit zal men wel moeten afleiden, dat de positie van den Koning practisch van geen betekenis zal zijn, daar hij ook de ministers niet benoemt, en deze aan hem blijkbaar ook niet verantwoordelijk zullen zijn.

Er komt nog iets zeer zonderlings bij. De Engelse Koning heeft in de Dominions een Hoge Commissaris, zoals wij in Ned.-Indië een Gouverneur-Generaal en in Suriname en Curaçao een Gouverneur hebben. Deze treedt daarom op namens hem, als zijn vertegenwoordiger.

Blijkbaar heeft de Commissie-Generaal ook zo iets gewild, en heeft zij in de Verenigde Staten van Indonesië een Hogen Commissaris gewenst. Die komt er nu ook, maar onder deze naam wordt in het compromis heel iets anders verstaan.

Immers de twee regeringen (van Nederland en van de Ver. Staten van Indonesië) zullen ieder

in het andere land een Hogen Commissaris benoemen.

Die van Nederland in de Ver. Staten van Indonesië zal de belangen van Nederland aldaar, en die van de Ver. Staten van Indonesië zal de Indonesische belangen in Nederland behartigen.

Zullen het alleen dwarskijkers zijn, of een soort ambassadeurs?

In elk geval geheel iets anders dan hetgeen men tot heden onder een Hogen Commissaris placht te verstaan.

Ziedaar in grote lijnen de opbouw van het nieuwe staatsrechtelijke geheel welke het compromis zal brengen."

Prof. Aalberse is van mening, dat deze opbouw, afgezien van de zakelijke mérites „waarover ook veel te zeggen zou zijn", staatsrechtelijk bezien niet zeer bevredigend kan schijnen.

„Het is nog maar een geraamte, zonder vlees en bloed. Het laat vele, en daaronder zeer belangrijke vragen, volkomen onbeantwoord. Wat men wil, wordt slechts vagelijk aangeduid, naar de bedoeling moet men vaak raden. Van zeer belangrijke dingen wordt geheel gezwegen.

Vooreerst is daar de positie van den Koning. Ook maar van enige zeggenschap is geen sprake.

Voorts de verhouding tot het buitenland. Krijgt alleen de Unie relatie met andere regeringen? Of krijgen Nederland en de Ver. Staten van Indonesië deze ieder afzonderlijk? Maar welke zullen dan de relaties zijn van de Unie, die blijkbaar toch ook een minister van Buitenlandse Zaken krijgt?

Van de gehele verhouding Nederland-Indonesië blijkt eigenlijk alleen dit duidelijk: Nederlands-Indië wordt van Nederland afgescheiden, komt er onafhankelijk als souvereine staat naast te staan, waarvoor de vage, weinig omschreven „Unie", met alleen formeel den Koning der Nederlanden aan het hoofd, wel een zeer schamele compensatie is.

Zonder nadere uitwerking van de meest belangrijke onderdelen valt er dus moeilijk een eind-oordeel over het afgesloten compromis te vellen!"

(Trouw).

CURAÇAO

WAT VOOR WEER KRIJGEN WE MORGEN?

Aan
de Staten van Curaçao

Alhier.

Willemstad, 11 Juli 1947.

Bij het bezoek, hetwelk de Heer P. de Winter aan de afdelingen van de Staten bracht, is naar ik verneem, in den brede gesproken over de meteorologie in verband met de Luchtvaart.

Uit deze besprekingen is gebleken, dat alhier; wil aan de internationale eisen voldaan worden, in de toekomst weersverwachtingen moeten worden opgesteld, welke ver buiten het gebied van ons Staatsdeel reiken. Daartoe zal een dienst of een afdeling dienen te worden gevormd, die geleid wordt door een wetenschappelijk gevormd meteoroloog.

Het komt mij gewenst voor, thans een zodanig meteoroloog te doen uitkomen, die na bestudering van de omstandigheden een plan kan opstellen, aangevende de omvang van deze dienst, waarvan hij nadien de dagelijkse leiding kan hebben. Deze meteoroloog zal, naar mijn aanvankelijk gevoelen, in salaris gelijk kunnen worden gesteld met een Ingenieur.

Gaarne zal ik vernemen of de Staten met zodanige uitzending instemmen. U verzekerende dat, wanneer deze meteoroloog zijn plannen heeft opgesteld de Staten dezerzijds nader zullen worden geadviseerd, voordat verdere uitbreiding, meer kosten meebrengende, terzake plaats vindt.

De Gouverneur van Curaçao,
w.g. P. Kasteel.

EEN VERGISSING.

Er zijn op de wereld twee plaatsen met de naam Willemstad. Iemand las in het Algemeen Handelsblad een stukje over Willemstad en stuurde het naar ons, doch U zult zien er is een vergissing in het spel.

„Willemstad trouw aan historie.

De gemeenteraad van Willemstad heeft thans definitief het wederopbouwplan en uitbreidingsplan voor de gemeente vastgesteld. Het uitbreidingsplan behelst beperkende bepalingen omtrent het bouwen „buiten de vestingwallen", waarvan de laatste tientallen jaren enige malen misbruik is gemaakt. De woningen die nu buiten de vesting liggen en daardoor het in zijn historische vorm uitstekend bewaarde stadje ontsieren, zullen dus metterstijd moeten verdwijnen. Binnen de wallen is er nog voldoende ruimte voor woningen om de vermoedelijke bevolkingstoename van de eerste vijftig jaren op te vangen."

Stel je voor allemaal binnen de wallen!

UITSLAG.

Van de Mulo-examens Curaçao 16, 17, 18 Juni en 15, 16, 17 Juli 1947.

Uitslag 15 Juli.

Aan candidaten: 9; geslaagd: 9, t.w. **voor het B-examen**: Jan Pieter van der Hooft, Rafael Alberto Martinez, Leendert Hendrikus van Straaten, Cornelia Wilhelmina Thesingh.

Voor het A.-examen: Ilse Marie Arends, Helena Johanna-Barnhorn, Everdina Linker, Harold Henri Schenker, Appolonia Theresia Valk.

Uitslag 16 Juli.

Aantal candidaten: 20; geslaagd: 20, t.w. **voor het B.-examen**: Jacqueline Capriles, Reinder Otto Scheper, Ernest Voges, Julio Enrique Wagner.

Voor het A.-examen: Hendrina Bachman, Ilse Eleonore Bergonje, Bigalda Francisca Boudewijn, Juan Maximi Hermano Boezem, Aida Maria Cannister, Aquiles Silvano Corasol, Luis Oscar Corsica, Harold René Facundo Daal, Visia Edisona Daal, Edwin Isidoro Elisa, Hubert Victor Elisabeth, Secundino José Frans, Angela Seth da Costa Gomez, Alberto Teodoro Henriquez, John Ferdinand van der Kamp, Margarita Valencia.

Uitslag 17 Juli.

Aantal candidaten: 10; geslaagd: 10, t.w. **voor het B.-examen**: Laura Johanna Donker, Oscar Federico Franchi, Aquiles Edmundo Hart.

Voor het A.-examen: Esther Evertsz, John Julius Faessel, Irita Rufina Faneyter, Juliana Constancia Emeli Fernan, Lorenia Ascención Gaerste, Swinda Juliana Altagracia Janzen, Antonio Jonis.

KAART VAN DE STAD.

Heden mochten wij van den Heer G. van Eerten het „nieuwe stratennet van Willemstad" ontvangen.

De eerste oogopslag alreeds gaf ons de voldoening dat hier een nuttig stuk arbeid is verricht. Van Welgelegen tot Salinja en Marie Pompoen houdt de kaart alle thans bekende straten in, ook de nieuwe en de nog in aanleg.

Ter tegemoetkoming aan ieders beurs is zij verkrijgbaar bij de boekhandel en aan het Atelier G.V.E. Belvederestraat 45 Otrabanda in verschillende uitvoeringen en prijzen. Voorwaar een uitkomst voor H. H. Doktoren, deurwaarders, kwitantielopers, bestellers, expediteurs, Hotelhouders en leveranciers.

Vooral de uitvoering op celluloid is voor Uw kantoor en ook om als cadeau naar Holland te zenden een ware attractie.

Wij willen hopen voor de ondernemende uitgever dat ook het Gouvernement een dankbaar gebruik kan maken, om al de ontooglijke en oude kaarten, op de verschillende departementen de wanden ontsierende, uniform voor deze kaart te vervangen.

Het wil ons voorkomen dat bij aanschaffing in ruime mate van de goedkope uitgave van deze kaarten, bij de verschillende departementen veel arbeidgespaard kan worden door deze kaart algemeen als situatiekaart gebruiken.

Voor grote instellingen, clubs, hotels (Hato, Toeristen en vreemdelingenverkeer), recreatiezalen voor ziekenhuizen, en niet te vergeten de scholen, is een prachtuitvoering voorhanden in de maten 250 x 100 cm., geheel met verklarende index voor de straten, Gouvernementsinstellingen, scholen en voornaamste gebouwen.

Dat de uitgever bij het Gouvernement en het Publiek een gretige afname mag bekomen als waardering voor zijn initiatief is onze oprechte wens.

PERSBERICHT.

.... Curaçao, 17 Juli 1947.

Gisteren heeft Zijne Excellentie Dr. Fernando Gomez, Gezant van Columbia in Nederland, die via Curaçao naar zijn standplaats reist, vergezeld van den Consul Generaal van Columbia, alhier, zijn opwachting gemaakt bij Zijne Excellentie den Heer Gouverneur van Curaçao.

WELKE KUNSTENAARS KOMEN NAAR CURAÇAO?

George van Renesse zal Maandagmorgen 28 Juli een jeugdconcert in de Stadsschouwburg geven. Het zal niet openbaar toegankelijk zijn, doch door ca. 800 kinderen van 12 — 18 jaar worden bijgewoond.

Het programma voor zijn piano-recital van Maandag as. vermeldt sonaten van Mozart en Schubert en kleinere werken van Brahms, Franck en Chopin.

In een vraaggesprek met een verslaggever van de KLM-persdienst verklaarde de heer van Renesse, dat er op het ogenblik sprake van is, dat het concertgebouw trio, bestaande uit Gerard Hengeveld (piano), Jan Keessen (viool) en Henk van Wezel (cello) naar Curaçao zou komen, terwijl de violist Willem Noske eveneens verwacht wordt.

Op de vraag: „Mag Curaçao ook kunstenaars op ander gebied — bv. Charlotte Köhler — verwachten?", antwoordde de heer Van Renesse: „Het contact tussen het Nederlands Impressariaat en de Curaçaose Kunstkring is nog te jong om daarop al een antwoord te kunnen geven. In elk geval zou ik de uitzending van iemand als Charlotte Köhler zeer nuttig achten. Haar terrein is iets populairder, zij zou publiek trekken en de belangstelling voor het streven van de Kunstkring in niet geringe mate stimuleren."

George van Renesse hoopt Woensdag 30 Juli per KLM via Miami naar Nederland terug te keren, alwaar hij begin Augustus weer in het Kurhaus te Scheveningen zal optreden:

Naschrift: Het schijnt de heren ontgaan te zijn, dat Charlotte Köhler vroeger reeds een bezoek bracht aan Curaçao — (Red.).

PATROONFEEST GROOT KWARTIER.

Morgen zal in de kerk van Groot Kwartier het Patroonfeest gevierd worden van deze parochie. Om half negen is er een plechtige hoogmis, waar tegelijk de Columbianen van dit eiland hun nationale dag zullen herdenken en een Te Deum zullen zingen.

Des middags om 5 uur heeft de grote processie plaats rond de kerk van Groot Kwartier.

H. COMMUNIE-FEESTEN.

Heden ontvingen de kinderen van de parochie van Onze Lieve Vrouw van Goede Raad te Jandoret, de eerste H. Communie.

SCHEEPSBERICHTEN.

18 Juli 1947.

Artisan naar Santa Marta; Olov Bakk naar Barranquilla; British C. Express van Rotterdam.

ANETA ACTIEF!

Het persbureau Aneta meldt, dat de heer Maal in de Staten de prijzen van Curaçao in vergelijking bracht met die van Trinidad en, dat er in de Staten een wijziging werd aangebracht in het kiesreglement, waarop een amendement werd ingediend om de wet te laten terugwerken tot 1 Maart. Vroeger in het geval van Gerharts ging dat niet, nu gaat dat wel! Het is begrijpelijk, dat de heer Romer er niet voor voelde om vóór te stemmen.

SPORT

K.S.C.

Voetbal Zondag 10 uur Vriendschappelijke wedstrijd voor „Barendrecht; Zondag 4 uur Republiek — Ecuador (competitie).

Korfbal: Bito — Luctor (St. Martinusgesticht).

„HEVIGE" STRIJD MET „ZWAAR" BOMBARDEMENTEN.

Een militair is strijdlustig. Dit ligt in zijn natuur.

Daar momenteel op Curaçao weinig of in het geheel geen gelegenheid bestaat om hun strijdlustigheid te tonen, besloten de Officieren van de Landmacht hun collegas van de Zeemacht op het sportterrein te gaan bevechten.

Gisterenmiddag tegen 5 uur betraden de „Heren" het veld. De landmacht-officieren waren getooid in groen-wit gestreepte hemden, terwijl de Zeeofficieren oranje truies droegen.

Bekeken van de kant der rangen en standen was de verhouding van Landmacht-elftal tot Zeemacht-elftal, voor wat betreft Hoofd-Officieren 2—1, daar voor de Landmacht meededen Overste van Dun en Majoor Boutmy, terwijl aan de andere kant alleen Overste Verstraelen als hoofdofficier meedeed. Doch het voordeel van het zeemacht-elftal bestond hierin, dat het verschillende Ltz. der eerste klasse bevatte, waaronder zelfs een Medicus.

Luitenant Kiene zou als scheidsrechter optreden (Officier van de Landmacht). Tegen 5 uur floot scheidsrechter Lt. Kiene en de elftallen stelden zich op. De Landmacht moest de eerste helft met de wind tegen spelen, doch kreeg de zon in de rug.

De elftallen waren als volgt opgesteld:

Landmacht:

Kapt. Fraay
Overste van Dun
Luitenant Messink
Lt. Beaujon
Majoor Boutmy Lt. Lejuez
Lt. v. Bemmel Lt. Jansen Lt. Nahr
Lt. Broekhuizen Lt. Roosen
O

Zeemacht:

Ltz. v. Leynen Ltz. Reitsma Ltz. de Vries Overste Verstraelen
Ltz. ter Brake
Ltz. v. Noort
Ltz. Apol Ltz. van Oosten
Ltz. Nelemans Ltz. Dr. Bijl
Ltz. Tulp

Een verslag geven van technische aard, zal heel moeilijk en zelfs onmogelijk zijn, daar de meeste Heren oudgediende zijn van de sportwereld. Er zijn wel voetballers onder hen zoals bv. Lt. Jansen, die in Nederland beroemd was en in de bloede van Maj. Boutmy zal ook wel voetbaltechniek zitten, daar zijn „Neef" een beroemde Nederlandse internationale speler was.

De wedstrijd verschafte aan de toeschouwers een aardige ontspanning en de „jongens" (minderen in Militaire dienst) maakvan de gelegenheid gebruikt om hun chefs aan te porren, met vriendelijke bewoordingen zoals „Boutmietje", „Broeki", „100%" etc.

Na 15 minuten spelen kon Lt. Roosen het niet meer volhouden en verliet het veld. Doch de landmacht heeft veel officierenreserve, want terstond sprong de jonge Lt. van Kesteren op het veld en nam de plaats van laatstgenoemde in. Even later gebeurde het......

Op Hato kreeg men in de gaten, dat de kans schoon is, om een troep officieren eventjes onder „vuur" te nemen. Kwaadaardig steeg een geel vliegtuig op en begaf zich naar de stad, alwaar de officieren in een hevige strijd gewikkeld waren. Na een paar maal strategisch te hebben rondgecirkeld op de plaats des onheils, dook het gele gevaar op het stadion en liet een scherp „bommen van kauwgum" op de hoofden der officieren vallen.

Na dit bombardement trok Overste van Dun zich strategisch achter de lijnen van het veld. Wij weten niet dat dit ten gevolge van de luchtaanval was, doch in ieder geval gebeurde het vlak na het bombardement.

De rust ging in met een gelijkstand van 0—0.

Tijdens de pauze gingen enkele van de oudgedienden (van de sportwereld) zich wat opfrissen en insmeren, Overste van Dun deed een kniekap om. Lt. van Bemmel trok zijn militair-uniform maar aan en Kapitein van Oort zijn voetbaltenue, daar hij (de tweede helft zal spelen in plaats van Lt. van Bemmel.

Na de rust werd de strijd heviger en verschillende treffers werden door de Landmacht geplaatst. De zeemacht gelukte het eenmaal door te breken, zodat de eindstand kwam te staan op 6—1 voor de Landmacht.

Ook de sportieve Lt. Jap Beaujon moest na de rust uit de strijd gaan en begaf zich naar de kleedkamers.

Over het algemeen gesproken was de wedstrijd een succes. De toeschouwers hebben genoten en er werd veel gelachen.

Hoeveel van de heren vandaag vrij van dienst of lichte dienst hebben gekregen, is nog niet bekend.

Naschrift:

Het blijkt dat de militairen het tragisch slachtoffer zijn geworden van een militaire vergissing op grote schaal. Het luchtbombardement met kauwgum was niet bedoeld voor de militairen, doch voor het personeel van de K.L.M. dat op het K.S.C.-terrein stevig aan het voetballen was. Twee afdelingen van de Luchtvaart Maatschappij bestookten elkaar en de afdeling die de bijnaam heeft van „de mensen uit de Bitterstraat", leed een smadelijke nederlaag bij gebrek aan kauwgum.

Bovenwinden

SINT MAARTEN.

Aan de Franse kant is de Bastilledag met de gewone luister gevierd en natuurlijk was er belangstelling ook van de Nederlandse kant.

Het schijnt dat de Fransen het rapport van de heren Goudriaan en Dresden hebben ingekeken. Deze heren immers vroegen om meer licht voor de Bovenwinden getrouw aan de leus „Meer licht, méér cultuur" en dies besloot het Gouvernement aan Marigot licht te geven. Op de Bastilledag lag de stad daar badend in het licht, aan Parijs „la ville lumière", gelijk. Het heeft de feestvreugde niet weinig verhoogd, dat laat zich denken.

NEDERLAND

DE EERSTE GEZANTE IN DEN HAAG.

„De eerste vrouwelijke gezant is ons land aangekomen.

Met haar zuster, die tevens als haar secretaresse optreedt, vonden wij Madame la Ministre de Cuba dr. Flora Diaz Parrado in de hall van het Hotel des Indes, waar zij haar intrek heeft genomen. Voordat wij het wisten, zaten we in druk gesprek gewikkeld met de kleine, levendige vrouw, wier ogen verraden, dat zij behalve een groot gevoel voor humor, een scherp verstand heeft. In 1939 trad zij voor het eerst als zaakgelastigde op. Zij was toen als eerste secretaresse aan het gezantschap te Parijs verbonden.

Toen de gezant ziek werd, trad zij automatisch als zaakgelastigde op; een noviteit in de diplomatenwereld van de Franse hoofdstad! Acht jaar later, is het voor het eerst in de Nederlandse geschiedenis, dat een vrouwelijke diplomaat de belangen van haar land hier komt behartigen. Wij wensen Dr. Flora Diaz Parrado, die zich een termijn van zes maanden heeft gesteld om het Nederlands machtig te worden, een succesvolle carrière toe."

Te koop aangeboden:

Het Heerenhuis Pietermaai 18, Het Landhuis „CHOBOLOBO" aan de Saliña.

Voor inlichtingen

M. A. Correa Jr.

3—2 Prinsenstraat 84.

TE KOOP

Panel-Truck Chevrolet met vijf zo goed als nieuwe banden. Pas gekeurd.

Verzekerd tot eind 1947.
Belasting voldaan tot eind 1947.
Compleet stel gereedschappen.

Te bevragen:

CASA COHEN

Heerenstraat 13

—1

ROXY THEATER

ZATERDAG OM 7 & 9 N.M. — ZONDAG OM 8.30 N.M.
BENT U OOIT SCHULDIG BEVONDEN AAN DIEFSTAL ... VAN EEN KUS???
NEEN? JACK CARSON wel! EN WEET U HOE ZWAAR HIJ DAARVOOR WERD GESTRAFT?
NEEN? Mist dan deze vrolijke comedie van Warner niet:

„LOVE AND LEARN"

In het Engels met Spaanse tekst. Met medewerking van:
MARTHA VICKERS ROBERT HUTTON JANIS PAIGE
Een film vol onverwachte wendingen en komische ogenblikken; een film die een waar succes op het gebied van ontspanning en vermaak genoemd mag worden!
f. 1.25 — 0.75 .... Geen kinderen

ZONDAG OM 10.30 V.M.

WEDER-VERTONING VAN EEN GROOT SUCCES VAN WARNER:

„CITY FOR CONQUEST"

Spaanse tekst, met:
JAMES CAGNEY ANN SHERIDAN ANTHONY QUINN
De geschiedenis van een avontuurlijke jongeman en van een zangeres, wier levens gebonden waren door een ongekende liefde!! INTERESSANT! DRAMATISCH! INDRUKWEKKEND!
f. 1.25 — 0.75 .... Geen kinderen

ZONDAG OM 4.30 N.M. — De favoriet van jong en oud: TIM HOLT in de boeiende film van de West: „AVENGING RIDER". Een film van mannenmoed en onverschrokkenheid!!
fl. 1.00 0.50 Kinderen halve prijs.

ZONDAG OM 6.30 N.M. — De pittige muzikale komedie van Walt Disney: „MAKE MINE MUSIC" in prachtig Technicolor. Een vermaak voor jong en oud! Prachtige Muziek! Pittige Liedjes! Mooie Kleuren!
f 1.25 — f 0.75 Kinderen halve prijs.

CINELANDIA

ZATERDAG EN ZONDAG OM 8.30 MAANDAG OM 8.00 N.M.
Nooit tevoren hebt U
JOHN GARFIELD en GERALDINE FITZGERALD
in een spannender en meer dramatische film gezien als in:

„NOBODY LIVES FOREVER"

Spaanse tekst.
Een liefde die geen grenzen kende.... een moord zonder vergiffenis.... en een medogenloze wraak....
Een film vol actie van het begin tot het einde, een film, die U zoovals nooit tevoren geboeid zal houden. Fls 1.25 - 0.75. Geen kinderen.

Zaterdag om 6.30 N.M.
Buster Crabbe
de eerste-klasse cowboyster in een boeiende film van de West:
„RENEGADE"
Knok- en schietpartijen! Actie! Een film van mannenmoed en onverschrokkenheid!!
f's. 1.00 — 0.50 Kinderen halve prijs.

Zondag om 6.30 N.M.
De geschiedenis van een man die vocht voor zijn liefde en overwon!
„THE GAY CAVALIER"
Spaanse tekst, met
Gilbert Roland Martin Galarraga
Een film, waarin u van alles vindt! Liefde! Muziek! Zang! Actie!
fls. 1.25 — 0.75 Kinderen halve prijs.

Curaçaosche Kunstkring.

Piano-Recital

door de grote Nederlandse Pianist

George van Renesse

op Maandag 21 Juli a.s. in het

Theater Roxy.

Aanvang 8½ uur n.m.

Prijzen der plaatsen: 1e rang f 5.—; voor Kunstkringleden f 3,50
2e rang f 3.50; voor Kunstkringleden f 2,50
3e rang f 1,50

Kaarten verkrijgbaar bij EL LOUVRE, Heerenstraat en des avonds aan de Zaal. 2—1

ERNESTO ELEONORA

Levensmiddelenbedrijf.

PAS ONTVANGEN UIT HOLLAND:

Gekookte Ham
Boterham Spek
Berliner leverworst
Gelderse Rookworst
Boterham Worst
Snijworst
Leverpastei.

Plantersrust 27. Teg. Bakkerij ISA.

DEPARTEMENT VAN ONDERWIJS EN VOLKSONTWIKKELING.

Gouvernements-Leergangen voor Radio-Telegrafist.

Op 1 September 1947 zal wederom een opleiding aanvangen voor de certificaten voor de scheepsradiotelegrafist en -telefonist.

Eischen voor toelating tot deze opleiding o.m. minstens U.L.O. of gelijkwaardige ontwikkeling.

Candidaten voor deelname aan deze opleiding kunnen zich voor nadere inlichtingen uiterlijk tot Maandag 11 Augustus, schriftelijk wenden tot: Den Heer Directeur van de Gouvernements-leergang voor Radio-telegrafist, Postbus No. 103, Willemstad.

De Inspecteur van het Onderwijs,
Dr. W. J. GOSLINGA.

De Directeur van den Gouvernements-leergang voor Radiotelegrafist,
Ir. C. A. WILLEMSE.

Oost Indië

Staking der vijandelijkheden en demilitarisatie.

De gemeenschappelijke gendarmerie.

Generaal Spoor schreef er in April reeds over. Een raadselachtige conclusie.

In de nota welke de commissie-generaal op 27 Mei jl. aan de republiek heeft aangeboden en die in sommige kringen wordt beschouwd als bewijs voor een ommekeer ten goede in het optreden van de commissie-generaal, wordt ten aanzien van de staking van vijandelijkheden en de démilitarisatie o.m. gezegd, dat als leidende gedachte voorop dient te worden gesteld, dat van een werkelijke en duurzame samenwerking moeilijk sprake kan zijn, zolang de wederzijdse strijdkrachten nog tegenover elkaar staan. De fronten — aldus de nota — zullen derhalve moeten verdwijnen, doch daartegenover zal de verzekering moeten staan, dat in het aldus gedémilitariseerde gebied de wederzijdse belangen veilig zijn en dat derhalve in die gebieden een betrouwbaar gezagsapparaat beschikbaar zal zijn om die veiligheid te waarborgen.

Daartoe wordt in de bezette gebieden een gemeenschappelijke gendarmerie gevormd, die de zorg van orde en veiligheid overneemt. In die gendarmerie kunnen Nederlanders en Indonesiërs te zamen werkzaam zijn. Is door deze maatregel de veiligheid behoorlijk verzekerd en een einde gekomen aan gewelddadigheden in bedoelde gebieden, dan kunnen de strijdkrachten worden teruggetrokken naar hun garnizoenen en kan het bestuur weder in civiele handen worden gelegd.

Wie mocht menen, dat hier sprake is van een nieuw gezichtspunt heeft het mis, want reeds in een brief, welke luitenant-generaal Spoor in April van dit jaar aan zijn ondercommandanten richtte met betrekking tot de taak van de Nederlandse strijdkrachten in Indië, zegt de legercommandant o.m.:

Het behoeft dan ook geen betoog, dat — waar de toestand zover is gevorderd, dat tot de grote stap kan worden overgegaan troepen terug te trekken — daarvoor een goed, betrouwbaar politie-apparaat in de plaats moet treden. Voor dit doel nu is gedacht aan een Nederlands-Indonesisch politiecorps, dat onder de naam van „gendarmerie" in de alsdan te demilitariseren zones de taak van de troepen zou kunnen overnemen, waarna dan de militaire eenheden geleidelijk aan op de garnizoenen kunnen worden teruggenomen.

Hierin komt zeer duidelijk dezelfde gedachtengang naar voren als die in de nota van de commissie-generaal ten aanzien van deze aangelegenheid is vastgelegd.

In zijn bovenaangehaalde brief merkt de legercommandant op „waar de toestand zover is gevorderd, dat tot de grote stap kan worden overgegaan troepen terug te trekken." Deze opmerking doet zeer eigenaardig aan wanneer men eerder in dezelfde brief leest. Ik behoef U, die dagelijks in de practijk ervaart, hoe het thans hiermede is gesteld weinig nieuws te vertellen; de inlichtingsrapporten, welke zelfs heden ten dage nog spreken over „kidnappen", gedwongen afvoer van de bevolking, verbod aan de bevolking tot terugkeer naar de woonsteden, wanneer deze binnen het door de Nederlandse troepen bezette gebied zijn gelegen, vernielingen van fabrieken, gebouwen, kunstwerken en gewassen, ordeverstoringen en gevechten in Republikeins gebied tussen verschillende gewapende groepen, rampok en terreur in de randzones van de door ons bezette gebieden...... schenken bepaaldelijk nog niet de overtuiging, dat het gezag van de Republiek dermate stevig is gevestigd, dat er inderdaad van een rechtsorde kan worden gesproken. En de verwezenlijking van de Linggadjati-overeenkomst eist een rechtsorde, ook buiten de Nederlandse frontlijn!

En verder:

Reeds werd op 30 Maart jl. door de Nederlandse en Indonesische delegaties een gemeenschappelijk communiqué uitgegeven, luidend als volgt:

„Niemand zal worden vervolgd of op andere wijze gelaedeerd, omdat hij zich heeft aangesloten bij één der partijen of zich onder de bescherming van één der partijen heeft gesteld." Dit klinkt inderdaad hoopvol, doch helaas dat de practische uitvoering voorshands nog wel te wensen over.

Het is ons een raadsel hoe men hierna tot de conslusie kan komen, dat de toestand zover is gevorderd, dat tot het terugtrekken van toepen kan worden overgegaan.

Is het wonder, dat velen er helemaal niets meer van snappen?

ANETA ACTIEF VOOR CURAÇAO.

Aneta van hedenmorgen meldt de aankomst van de generaal-directeur van Polygoon van Dijk en de kamera man Buis tot het maken van filmen over Curaçao. Ook meldt men uit Willemstad de koop van een huis voor het zg. autonomie-fonds (Aneta, 18.7).

NEDERLANDSE PRIJZEN ZIJN TE HOOG.

De Economische toestand op Curaçao.

De financiële positie van Curaçao is zeer krachtig, zo vermeldt de parlementaire commissie in haar verslag, de economische toestand aldaar besprekend. Er is echter een groot gebrek aan dollardeviezen, terwijl het eiland, juist door de geographische ligging is aangewezen op het economisch verkeer met dollargebieden. De monetaire gebondenheid met het moederland werkt echter belemmerend in deze. Zelfstandigheid in deze zou verdere ontwikkeling dan ook zeer ten goede komen.

Twee op de voorgrond tredende organisaties zijn daar op economisch gebied werkzaam. Allereerst de Kamer van Koophandel met welker bestuur de Parlementaire Commissie langdurig van gedachten wisselde. Behalve de deviezenaangelegenheid, die hieronder nog nader ter sprake komt, werd gewezen op de grote touristische mogelijkheden van Curaçao. Er zijn plannen om een groot hotel te bouwen, waarvoor van particuliere zijde 2 millioen Cur. crt. is uitgetrokken. Geklaagd werd over het grote tekort aan goede vaklieden, met name timmerlieden, electriciëns automonteurs en loodgieters; in dit verband werd reeds contact met Nederland opgenomen. Er is een zeer redelijke vestigingsregeling; op elke vestiging wordt van Gouvernementszijde het advies der Kamer ingewonnen en gemeenlijk gevolgd.

Het bestuur wees voorts op de hoge prijzen van de uit Nederland te importeren levensmiddelen en goederen in 't algemeen; men zij op zijn hoede, want Noord-Amerika is een grote concurrent, en het kan goedkoper leveren.

Met klem werd er voorts op aangedrongen, dat voor Curaçao geheel eigen posten (in goederen en in geld!) zouden worden uitgetrokken in de door Nederland af te sluiten handelsaccoorden. Door de huidige omslachtige regelingen is het maar al te vaak zo, dat de Curaçaose handel achter het net vist bij voortijdige uitputting der quota door Nederland.

Soortgelijke klachten bracht het bestuur van de Curaçaose Vereniging voor de Handel naar voren. Mogelijk, aldus het bestuur, dat de Curaçaose belangen in Nederland beter tot hun recht zullen komen, wanneer dit gebiedsdeel straks een eigen vertegenwoordiger in het moederland zal hebben.

Financiële wensen.

Hoewel de financiële positie van het gebiedsdeel biezonder krachtig is, was toch de veel vernomen klacht over het gebrek aan dollardeviezen voor de Commissie aanleiding ter zake een bespreking te arrangeren met Mr. Hoogeveen, administrateur van financiën, tevens directeur van de Curaçaose Bank. Curaçao, aldus de heer Hoogeveen, is door zijn geographische ligging aangewezen op economisch verkeer met dollargebieden, doch door zijn monetaire gebondenheid met het moederland participante in het sterlingblok. Daarnaast bestaat er een agreement tussen Nederland, de oliemaatschappij en de Bank of England, op grond waarvan de C.P.I.M. c.a. voor haar diensten betaald wordt in ponden sterling, terwijl de Bank of England zal zorgen, dat de oliemaatschappij de ponden zal kunnen omwisselen tegen dollars, voor zoveel zij die nodig heeft. In de oorlog van 1940 — 1945 was er op Curaçao geen tekort aan dollars, omdat er een aantal Amerikaanse bezettingstroepen op Curaçao en Aruba was gelegerd. In 1945 werd de dollarpositie precair; men is toen in Londen overeengekomen, dat de Bank of England aan de Curaçaose Bank maandelijks 1.300.000 dollar tegen betaling in ponden sterling ter beschikking zou stellen. Van dit bedrag zou dan de import van de handel uit de dollar-area kunnen worden gefinancierd. Het desbetreffend agreement loopt per 1 Juli 1947 af. Al zou nu wellicht de behoefte aan dollars wat lager zijn, met 2 millioen dollar 's maands gedekt zijn, algemeen was het gevoelen, dat de economisch kwetsbare positie van Curaçao — dat thans uit dure sterlinggebieden moet importeren wat het goedkoper en met behoud van de markt in de nabije dollararea zou kunnen verkrijgen — en het herstel van de handel, dat toch mede een belang voor Nederland is, eisen, dat deze fixatie wordt losgelaten. Practisch komt dit neer op volledige monetaire zelfstandigheid van het gebiedsdeel; dat zal, aldus de heer Hoogeveen, niet alleen ten goede komen aan de handel, maar ook aan de ontwikkeling van nieuwe industrieën, en aan de bloei van het tourisme. Een eerste stap tot zelfstandigwording is inmiddels al gedaan in 1942, toen immers aan de Curaçaose munteenheid een zelfstandige goudwaarde werd toegekend.

In de practijk zou het zo moeten worden, dat de Curaçaose Bank alle sterlingbedragen, die naar haar toevloeien uit handelstransacties, enz., van op Curaçao, Aruba en de andere eilanden gevestigde zaken, kan omwisselen tegen dollars, uiteraard na de invoer uit de landen, behorende tot het sterlingblok, te hebben betaald.

.... (De Nederlander.)

GUNSTIGE AFBETALING VAN RESTANT (67.500.000 DOLLAR).

Woensdag hebben te Washington Generaal G. C. Marshall, Minister van Buitenlandse Zaken der V.S. en de Nederlandse ambassadeur, Dr. A. Loudon, een overeenkomst tussen de Verenigde Staten en het Koninkrijk der Nederlanden getekend, waarin de schulden en vorderingen uit hoofde van de Leen- en Pachtwet en andere wederkerige leveringen van goederen en diensten gedurende de oorlogsperiode, definitief en volledig worden verrekend door vaststelling van het totaal door Nederand aan de V.S. verschuldigde bedrag op 67.500.000 dollar. Dit betekent in feite, dat de Nederlandse schulden voor het grootste deel worden kwijtgescholden.

Amerika leverde aan Nederland voor ca. 180.000.000 dollar op leen- pachtbasis. Hiervan was ongeveer 2/3 aan goederen en diensten voor de Nederlandse strijdkrachten in Engeland, Australië en West-Indië, in hoofdzaak materieel bestemd voor de luchtstrijdkrachten alsmede hun opleiding. Ongeveer 1/3 werd besteed aan goederen voor de burgerbevolking in Nederland.

Als tegenprestatie leverde het Koninkrijk aan de Amerikaanse strijdkrachten goederen en diensten in Curaçao, Suriname en in Nederland en bovendien zekere scheepvaartdiensten tot een gechat totaal van 37.000.000 dollar.

De V.S. hadden vervolgens een vordering wegens leveringen van goederen door de Geallieerde legers aan de burgerbevolking in Nederland en Nederlands-Indië. De Amerikaanse regering schatte haar aandeel hierin op 190.000.000 dollar. Daarnaast waren er nog diverse kleinere wederzijdse verplichtingen te regelen, o.a. voortvloeiende uit het gebruik door Amerika van bepaalde Neeanse schependl -zylD paalde Nederlandse schepen en de afwikkeing van de guldensrekeningen van Amerikaanse militaire instanties.

Voorts was door de Amerikaanse regering nog een hoeveelheid muntzilver — destijds ter waarde van 40.000.000 dollar — aan de Nederlandse regering geleend.

In de jl. afgesloten overeenkomst blijft de verplichting tot het terugleveren van dit zilver (binnen ca. 5 jaar tijds) gehandhaafd, doch alle andere hierboven genoemde schulden en vorderingen worden in de overeenkomst verrekend door de vaststelling van het netto totaal door Nederland aan Amerika verschuldigde bedrag op 67.500.000 dollar, hetgeen in feite betekent, dat de Nederlandse schulden voor het grootste gedeelte worden kwijtgescholden.

Bij de vaststelling van dit bedrag is tevens rekening gehouden met de door de Nederlandse regering aanvaarde verplichting tot het afdoen van bepaalde categorieën particuliere vorderingen op de Amerikaanse regering resp. op de Amerikaanse strijdkrachten.

Een aantal in de overeenkomst genoemde Nederlandse vorderingen, o.a. wegens de overdracht aan de Amerikaanse regering in 1942 van door Nederland, resp. Nederlands-Indië in Amerika gekocht oorlogstuig, zullen alsnog door de Amerikaanse regering worden betaad.

De aldus ter beschikking komende dollarbedragen zullen door de Nederlandse regering worden aangewend voor het verrichten van een eerste afbetaling van 19.500.000 dollar op de schuld van 67.500.000 dollar.

Het is de bedoeing, dat van de dan resterende schuld van 48.000.00 dollar nog een bedrag van naar schatting 13.700.000 dollar zal kunnen worden afgedaan door het beschikbaar stellen van guldensbedragen en gebouwen zowel aan de Amerikaanse buitlandse dienst in Nederland en Ned. West-Indië als ten behoeve van een programma van culturele uitwisseling, dat in onderling overleg tussen de beide regeringen zal worden vastgesteld.

De dan nog resterende 34.300.000 dollar plus hetgeen van de hierboven genoemde 13.700.000 dollar niet in guldens betaald wordt, zal in dollars moeten worden afbetaald in 30 jaarlijkse termijnen, te beginnen 1 Juli 1951. De inerest is vastgesteld op 2% per jaar voor het eerst betaalbaar op 1 Juli 1947.

Dezelfde tegemoetkomende credietvoorwaarden worden door de huidige overeenkomst tevens van toepassing op de reeds bestaande credieten van 30.000.000 dollar aan Nederland en 100.000.000 dollar aan Ned.-Indië voor de aankoop van Amerikaanse legervoorraden.

Het dubbele geheim van de schoonheid is ook een belofte.

Verlangt U tweemaal beminnelijker, tweemaal bewonderingswaardiger te zijn?

Verlangt U, uren lang te genieten van verrukking, met een permanente maaksel, dat lang goed blijft? Gebruik dan New Jergens Twin Make-Up!

TWEE EENVOUDIGE MANIEREN OM BEMINNELIJKER TE ZIJN

1) Masseert Jergens Make Up Cake met zijn verzachtende gezichtsolie! Laat het doordringen om aantrekkelijkheid op te wekken! Uw gezicht ziet er zo zacht uit...... ineens zo stralend,...... en haar permanente schijn duurt de hele dag.

2) Poeiert dan met Jergens Poeder!

En ziet! U bent tweemaal beminnelijker. En nu weet U waarom milljoenen vrouwen tegenwoordig Jergens Twin Make-Up gebruiken.

SAMEN GESTELDE MAKE-UP CAKE & POEDER... BEIDE IN EEN DOOS.

Jergens Poeder en samengestelde Make - Up Cake komen samen in een doos. De kleuren zijn gebaseerd of de huid en het is klaargemaakt door deskundigen. Om beminnelijker te zijn gebruik spoedig

New JERGENS TWIN MAKE UP

JULI 1947

ZE IS GEREED!. HET NIEUWE STRATENNET VAN WILLEMSTAD.

Verkrijgbaar in verschillende uitvoeringen en prijzen van Fl. 7.50 tot Fl. 75.—.

De uitkomst voor H.H. DOKTOREN, ZAKENLIEDEN, KWITANTIE LOPERS, DEURWAARDERS, EXPEDITEURS EN HET PUBLIEK IN HET ALGEMEEN.

Verkrijgbaar bij de boekhandelaren, bij de uitgever G. van Eerten, Belvederestr. No. 45, alsook bij het Buffet Hato.

Vacantie!

BRENGT UW VACANTIE DOOR IN

Costa Rica

IN DE WELBEKENDE HOTELS

„Pan American" San José P. B. 1366

„Holanda" Cartago P. B. 189

Hollandsche keukens

AMERIKAANSCHE BARS

KAMERS MET STROMEND WARM EN KOUD WATER

Uitstapjes naar Vulkanen heetwaterbronnen en andere deelen van het land.

Gelegenheid voor paardrijden.

Prijzen van $ 3 — $ 5 per dag.

Voor lang verblijf speciaal tarief alsmede voor families.

Hollandsche Eigenaars: Walles en Fiesler.

8—1

PANNEN, POTTEN, gootsteenen, baden, vloeren — gereinigt met VIM, beteekent vlugger werk en een glimmend, vlekkeloos huis.

VIM

REINIGT VLUG EN VEILIG

K-V 442/1-925 EEN LEVER PRODUCT

GEROOKTE PALING

Zojuist uit Nederland gearriveerd:

Vers gerookte paling

Een tractatie!

KLM RESTAURANT HATO

De KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE STOOMBOOT MY. N.V.

vraagt een WERKSTER voor haar Punda-kantoor.

Zich aan te melden tussen 9.00 en 12.00.

2-2

Denk er aan — doe de geheele wasch met SUNLIGHT!

Wat een hulp! Sunlight maakt de groote wasch helder en toch is zij zacht genoeg voor Uw fijne wasch. Ofschoon zij al het vuil eruit trekt, is het sop toch zeer zacht.

„Bovendien, zoo heerlijk voor de handen!"

SUNLIGHT ZEEP

Door haar extra schuimkrachtigheid verdwijnt al het vuil

K-S 1393/3-925 EEN LEVER PRODUCT

Godsdiensten op Java

Afgezien van de geestelijke verwording van vele individuen van hun apathische houding tegenover het verdwijnen der meest ideale goederen der mensheid en van een moderne stroming als het neo-paganisme, zal bij het woord godsdienst de gedachte uitgaan naar een algoede Vader, waarvoor de mens in aanbidding ligt nergeknield en die hij met verstand en wil in zijn persoonlijk leven aanvaardt en erkent. Maar om alle vorme en uitingen van godsdienst nu eens samen te vatten zou de volgende saaie definitie gegeven kunnen worden: godsdienst is de som van leerstellingen die de mens over een persoonlijk boyennatuurlijk wezen aanvaardt, van welk wezen hij zich afhankelijk weet in voor- zowel als in tegenspoed. In dit theïsme wordt monotheïsme en polytheïsme onderscheiden, terwijl onder het laatste een der meest laagstaande vormen van godsdienst wordt gerangchikt: het animisme.

Het animisme van primitieve volkeren sluit althans enig begrip van een geest in zich, terwijl de overtuiging van het bestaan daarvan niet alleen over mensen dieren en planten, maar zelfs ook over de anorganische stoffen wordt uitgestrekt. Twee min of meer buitengewone phenomena brachten de primitieven het concept „geest" bij: de dood en de slaap. Bij de dood constateerden zij, dat de levensfuncties bij de laatste ademhaling ophielden, hetgeen hun de idee suggereerde, dat het leven een zucht, een aspiratio was. In de slaap verschijnen de mens phantasiebeelden, hij ziet zich verplaatst naar ver afgelegen oorden, terwijl het lichaam onbewogen blijft; zo ontstond het begrip van een op zich staande geest. Daar dit geestelijk beginsel wordt overgebracht op dieren, planten en anorganische stoffen. vervalt de animist als van nature ook in het fetischisme. Doordat de animist de op zich staande geest de stof laat overleven en romantische zwerftochten laat ondernemen, heeft hij in den regel ook grote verering (angst) voor de geesten der overledenen (Manisme).

Deze animistische ideeën nu schuilen achter iedere uiting van de Javaanse geest; de literatuur is er van doortrokken. Ofschoon de letterkunde op Java beïnvloed werd door het geïmporteerde Hindoeisme, waarvan de twee grote heldendichten het Ramajana en Mahabharata getuigen, bleef zij toch in wezen Javaans en drukte haar stempel op de import. Zo werden de helden van het Ramajana en Mahabharata zonder enig bedenken op de ereloge van het javaanse Pantheon geplaatst. Heel de javaanse literatuur draagt de structuur en de religieuse sfeer van het javaans schimmenspel, het wajangspel, de liturgie van de javaanse godsdienst. De in het epos steeds weer opduikende vooroudercultus schenkt er de godsdienstige waarde aan. Het is voor de Javaan dat eeuwenoude, overbekende maar toch altijd nieuwe en frisse verhaal, waarvan de inhoud nu onverstaanbaar, dan weer aanstotelijk en elders ongerijmd is, maar wat hem boeit met magische kracht.

Ook het toneel staat in het teken der godsdienstige verering van de geesten der voorouders. In het echte wajangspel wordt de letterkunde liturgisch beoefend. De poppen voor onze westerse smaak nu bepaald geen beauté's, stellen de grote figuren voor uit de voorvaderlijke geschiedenis die gaat vertoond worden. De weemoedige klanken van de gamelan roepen een ernstige sfeer op, terwijl het nachtelijk duister op het godsdienstige van de handeling wijst. De magische kracht van de voorvaderen zal dan ook neerkomen op dengene die het spel vertoont, of zal de desa moeten beschermen tegen het dreigend gevaar, zal in ieder geval aan de gemeenschap ten goede komen.

Eveneens is de opvatting over de natuur animistisch georiënteerd. Hoe zou het ook mogelijk zijn, dat de gewone Javaan, van nature onderdanig, niet een huiverende eerbied bezat voor de geweldige bossen, stromen en bergen, die hem omringen. Geen wonder dat hij dan ook vele plaatsen weet aan te wijzen, waar bos-, berg- en watergeesten verblijf houden. Zij kunnen nadelen toebrengen, die zelfs de mana-kracht niet kan overwinnen.

Mocht zo een geest rampen over het dorp zenden dan zal de desa iemand naar de heilige bron van de beschermgod sturen om heilig water te halen. En tegen de avond wordt het heilige water uitgegoten voor het beeld van de beschermgeest, terwijl de slaapdanseresjes, in trance gebracht, magische dansen uitvoeren. Neen de Javaan heeft de naam van Allah wel op de lippen, doch hij dankt hem niet doch de Hindoegodheden, maar aan de onzichtbare geesten in de lucht, in de bossen en in de bergen, aan de geesten van zijn afgestorvenen brengt hij dank en kent hij de macht toe hem voor -of tegenspoed te bezorgen.

Tenslotte vertonen de javaanse gewoonten een animistische inslag. Nog steeds wordt er op kruispunten van wegen geofferd aan de geesten die er wonen. De rijstoogst wordt ingezet met een offer aan Dèwi Sri, de geest van de rijstvelden, en de meest geschikte dag voor het binnenhalen der sawah-oogst wordt nauwkeurig berekend. Voordat de Javaan een gevaarlijke tocht onderneemt, omhangt hij zich met een talisman en maakt de sembah d.i. een buiging, waarbij hij zijn plat tegen elkander gelegde handen tot het voorhoofd brengt, terwijl de beide djempol de neus raken; hij begroet de geest. Om de mana aan zich te binden worden allerlei toverformules gezegd en worden de meest bizarre handelingen gesteld.

De conclusie lijkt niet voorbarig om te beweren, dat heel het leven op Java doortrokken is van een animistische geest. Voor de Europeaan, die de Javaan van animistisch standpunt uit beschouwt, krijgt de moeilijkte vatten javaanse geest enigzins reliëf. Het spreekt eigenlijk van zelf, dat deze godsdienstvorm hem bezielt; want de Javaan klemt zich met taaie vasthoudendheid vast aan de gebruiken van zijn grootvaderen. Het animisme nu ging over van geslacht tot geslacht. Hierbij valt nog op te merken, dat zoals bij ieder oosters volk ook hier het sterke phantasieleven een grote rol speelt, terwijl de geringe ontwikkeling voor deze verbeeldingskracht de ruimste mogelijkheid openstelt.

Het Hindoeïsme is een indringer op Java en omvat het Sjiwaïsme en Boeddhisme. Ofschoon men van 750 — 1500 n. Chr. van een Hindoe-Javaanse cultuur spreekt, heeft deze godsdienst het javaanse hart toch nooit onverdeeld kunnen veroveren. Als met ziet welk een diepte van gedachten deze voor-Indische godsdienst wil te bereiken, dan wordt men stil van bewondering.

Maar de steile hoogten van abstracte redenering, die zonder twijfel hun eigen bekoorlijkheid hebben, vertonen toppen die toch altijd weer in nevel en wolken gehuld zijn. Geen wonder dat een godsdienst met zulke hoge speculaties maar moeilijk vat kan hebben op de gewone man uit het volk.

Het Sjiwaïsme ontleent zijn naam van Sjiwa, de tweede godheid der Hindoese drieeenheid nl. Brahma. Sjiwa en Wisjnoe. Ook in het Sjiwaïsme openbaart zich het verlangen om bevrijd te worden uit de eeuwige kringloop van de stof: de samsara.

Daartoe ging de oud javaanse godsdienstbeoefenaar uit van de beginselen van de Sankhya-school. Deze school onderscheidt een princiep van rust, de menselijke geest, purusa genaamd, en een princiep van beweging d.i. de stof, nl. lucht, water, vuur en aarde.

Deze twee geheel tegengestelde principepen zijn tot droefheid van de geest met elkander verbonden; om de zuivere geest, de purusa, nu van de stof te scheiden wordt een geestelijke oefening, de yoga, aangewend. Daar het gedachte-proces, het verlangen enz. ook bewegingen zijn, behoren zij dus ook tot de materie.

Vandaar dat de yoga speciale exercitieën inhoudt omtrent de concentratie der gedachten, de controlering der ademhaling, lichaamshouding enz. om zo te geraken tot de absolute rust en de ziel van de stof te scheiden.

Het Boeddhisme door Sakyamuni, die Boeddha, de verlichte genoemd wordt, uitgedacht, moet niets hebben van philosophische beschouwingen. Boeddha houdt vast aan de metempsychose, maar wil de zielsverhuizing inkorten, zodat de geest des te spoediger de rust van het Nirwana geniet. Sommigen zijn hun stichter getrouw gevolgd, het z.g. Hinayana, terwijl anderen weer teruggrepen naar de abstract philosophische beschouwingen: het Mahayana, hetgeen zich later op Java in tantrische richting ontwikkelde. Wat de namen betreft is er veel verschil; de hoofdzaak blijft echter dezelfde nl. de potentie om een Boeddha te worden, die in ieder mens schuilt, moet geactiveerd worden.

Het Hindoeïsme heeft zonder twijfel zijn invloed uitgeoefend op de javaanse kunst, maar kon de oercultuur toch niet overmeesteren. In de literatuur zijn reeds genoemde epen, het Ramajana en het Mahabharata, overbekend; wel zijn ze van hindoese oorsprong, maar zij zijn geheel verjavaanst. De tempels op Java zijn meest uitingen van de Sjiwacultus. Het monument van het Boeddhisme op Java is de Boroboedoer, in welks reliefs de javaanse plastiek hoogtij viert. De oude inheemse cultuur hield gemakkelijk de overhand, omdat de zo abstracte ideeën van het Hindoeïsme geen vat hadden op het volk. Die zich volledig het de Hindoeïsme occupeerden, waren slechts enkele priestergroepen en geheime secten. Wel maakte het syncretisme het mogelijk, dat verschillende elementen werden overgenomen, Zo werden de uit Voor-Indië geïmporteerde goden en helden vervormd tot voorvaderen der javaanse vorsten en de beelden van de eersten werden geassimileerd aan die van de laatsten.

Een andere import is de Islam, Ook de fanatieke Islam wist zijn karakter niet zuiver te bewaren. Zelfs de geniale stichter Mohammed kon niet verhinderen, dat hij een plaats verwierf onder de goddelijke voorouders der Javanen. Hindoeïsme, Islam, en animisme werden op bedenkelijke wijze dooreen-gemengd door het javaanse streven naar syncretisme. De Islam, die het wajangspel niet kan goedkeuren, heeft de Javaan daarvan toch nooit kunnen weerhouden. Het ambt van dalang, de vertoner van het wajang-spel, door de Islamiet zozeer veracht, staat in het culturele javaanse leven in hoge eer. In Soerakarta volgen de leerlingen van een middelbare school zelfs een dalang-cursus.

Het volk heeft Allah wel op de lippen, maar of hij ook een plaats in hun hart heeft, is de vraag. Wanneer de Javaan een geslaagde onderneming ten einde heeft gebracht, zal hij zeggen: zo was Allah's wil. Maar vóór hij aanving, bracht hij zijn offers aan de geesten van het animisme, fetischisme en aan die van de voorvaderen. Het is voor de Javaan zelfs zeer moeilijk iets van de islamitische godsdienst af te weten. Hij mag de Koran ook al lezen, maar daar het boek te heilig is om vertaald te worden en de lezer meestal geen Arabisch verstaat, zal hem dit weinig begrip bij brengen. Zelfs islamitische vervolgingen slaagden er niet in de Badoeijs van hun overoude vóór-hindoese traditie af te brengen.

Toch heeft de Islam grote invloed op de Javaan. Dit valt vooral te verklaren uit het feit, dat de Islam een grote propagandistische activiteit ontwikkelt. De Moehammadijah, die verdieping van de islamitische geloofskennis ten doel heeft en daarvoor de meest moderne middelen, zoals school, pers, padvinderij etc. aanwendt, moet men niet onderschatten. Vooral daar, waar de Javaan, afkerig van inspannende arbeid, meer geneigd is tot mystieke dromerijen, zijn heeft voor romantiek, onafhankelijkheidsgevoel en minachting voor elk bindend gezag (bv. in het Bantamse), vindt de fanatieke Islam een vruchtbare voedingsbodem. Daarbij komt nog, dat de Islam aantrekkelijk is voor de Javaan. Het is immers een totaal oosterse godsdienst door een oosterling gebracht, die niets anders vraagt dan een paar woorden van de geloofsbelijdenis voor het lidmaatschap van de gemeente! Ten slotte geniet de hadji, de bedevaartganger naar Mekka, een grote achting bij zijn medeburgers. Op zijn reis heeft hij wat eruditie opgedaan en weet zich daarmee op te werken in het maatschappelijk leven.

Zo gezien is de Islam, ofschoon niet diep in het volk geworteld, toch de meest invloedrijke tegenstander van de Katholieke missie.

Contardo v.d. Veldt O.F.M.

Verlicht Snel Spierpijnen.

Gemakkelijke methode om verlichting te erlangen.

Wanneer U door pijn gekweld wordt, doe dit U heeft niets anders te doen dan Scotts masseerolie op de aangetaste plek aan te brengen U zult verbaasd staan hoe snel zij werkt. Scotts masseerolie bestaat uit ingrediënten, die snelle uitwerking hebben Geen massage of wrijving noodig.

Vervaardigd door Scott & Bown de vervaardigers van wereldbe maarde Emulsie van Scott.

Neemt 'n proef met Scotts masseerolie tegen SPIERPIJNEN VERSTUIKINGEN RHEUMATIEK

LINIMENTO DE SCOTT

SL—1946

Battery terminals — Meyboom.

Ik hou van levertraan als het maar Scotts Emulsion is.

Geen wonder dat de kinderen er zooveel van houden. Het smaakt niet onaangenaam. De uitwerking van Scotts Emulsion is verbazend, het verteert gemakkelijker dan levertraan. Geeft het aan Uw bay, jonge kinderen, opgroeiende meisjes en jongens. Het is een goed middel — voedzaam en als medicijn. Rijk aan vitaminen.

GRACE LINE

GEREGELDE SNELLE WEKELIJKSE DIENST VAN NEW YORK NAAR CURACAO.

Wekelijkse afvaarten iedere Vrijdag van New-York naar CURACAO door gecombineerde passagiers en vrachtschepen.

VOLGENDE AFVAARTEN:

ss „SANTA PAULA"	verwacht te Curaçao	15 Juli
ss „SANTA ROSA"	„ „ „	22 Juli
ss „SANTA PAULA"	„ „ „	29 Juli

Vaarplan: New York-CURACAO-La Guaira-Pto Cabello-Cartagena-New York.

Wijzigingen voorbehouden.

S. E. L. Maduro & Sons, Inc. Generale Agenten.

Ik Moet Even Kijken!

Je mag niet kijken of luisteren. Wat doe je hier?

Ik wou weten, wie wint.

Je zus wint. Maar ik weet niet waarom ze me afwijst

Ik wel. Om je slechte adem.

WALLY BEZOEKT DE TANDARTS

Om slechte adem te bestrijden beveel ik Colgate aan. In 7 van de 10 gevallen voorkomt Colgate slechte adem.

Colgate's doordringende schuim komt op de meest verborgen. plaatsen. Verwijdert voedselresten, meestal de oorzaak van slechte adem.

LATER DANK ZIJ COLGATE

Ik mag het niet—maar ik moet even kijken!

Colgate reinigt en polijst de tanden

COLGATE RIBBON DENTAL CREAM

HET REINIGT UW TANDEN EN UW ADEM

1369-SHI

BOUWTERREIN TE KOOP

op plantage „Joontje" vlak bij Club, van Engelen.

Te bevragen bij:

S Perret Gentil

Hoogstraat 10a.

2—1 Telefoon 2141.

Pijn in de Rug

Rugpijn is dikwijls de oorzaak van trage nieren. De nieren zijn de filters van het bloed. Als de nieren niet goed meer functionneeren, blijven er overtollige zuren en ander vergif achter zitten. Dan volgen spoedig rugpijn, hoofdpijn, rheumatiek, slapeloosheid en vermoeidheid. Om uw nieren weer goed te laten functionneeren, om ze goed te houden, gebruik Dodd's Nierpillen. Dodd's Nierpillen verwijderen spoedig de overtollige zuren uit het bloed, zoodat alleen zuiver bloed naar elke zenuw en elke spier vloeit. Dan voelt U zich beter—ge zult er beter uit gaan zien, uw werk gaat beter, en dan zult u zich weer gelukkig gaan voelen. Koopt deze Dodd's Nierpillen nog heden bij uw apotheker. Zij zitten in een blauwe doos met roode band. Slechts fl. 1.00 voor een groote flesch van 40 pillen. D24

Gestremde Nier-Werking

Wat zou het U niet waard zijn te zijn bevrijd van die trage, luie werking van de Nier, en de indigestie en constipatie, die met deze toestand samengaan?

Onder de ingredienten in Dr. Chase's Nier- en Leverpillen treft men gal-zouten, en deze gal-zouten zijn zóó ongeveer de eenige substantie, die directie uitwerking op de lever heeft.

Dit schijnt een reden goed genoeg te zijn waarom Dr. Chase's Nier en Leverpillen U van hulp zullen zijn om Uw Nier-actie op te werken en U van een juiste galstroming te voorzien voor het stimuleren van Uw verteringsorganen en ingewanden. Dit is de natuurlijke weg om zich te bevrijden van opstopping in de Lever, hetgeen kan leiden tot een ernstige ziekte

Waarom vandaag zelf niet beginnen met Dr. Chase's Nier-en Leverpillen?

dr. Chase's Nier- en Leverpillen

ZOEKT VLUG VERLICHTING MET

PECTORAL DE SCOTT

Pectoral de Scott heeft een snelle uitwerking...... verfrischt de keel.... het ademen wordt normaal...... en U zult zich beter gevoelen.

Koopt het heden nog bij Uw drogist.

Pectoral de Scott, is gemaakt door Scott & Browne, bekend om de wereldberoemde Scott's Emulsie.

Fog lamps — Meyboom.